

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 970/2018
24.09.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Радослава Петровића, Мирољуба Томића, Маје Ковачевић-Томић и Веска Крстајића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Наташом Бањац, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Живана Јеремића из ..., поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Крагујевцу 1К-34/17 од 24.11.2017. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-202/18 од 14.05.2018. године, у седници већа одржаној дана 24.09.2018. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Живана Јеремића, као основан, па **СЕ ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Вишег суда у Крагујевцу 1К-34/17 од 24.11.2017. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-202/18 од 14.05.2018. године и окривљени АА, на основу члана 423. тачка 1) Законика о кривичном поступку,

ОСЛОБАЂА СЕ ОД ОПТУЖБЕ,

да је,
у временском периоду од 01.01.2011.године до 11.07.2011. године, у ..., у својству одговорног лица директора ДОО „ББ“ ..., у намери да делимично избегне плаћање пореза, поступио супротно одредбама чл. 37. ст.1. тач. 4), чл. 49. и чл. 51. Закона о порезу на додату вредност и одредби чл. 54. ст. 2. тач. 1) Закона о пореском поступку и пореској администрацији, у случају обавезне пријаве, тако што није пријавио законито стечен приход, односно чињенице које су од утицаја на утврђивање оваквих обавеза, а износ обавеза чије се плаћање избегава прелази 150.000,00 динара, на тај начин што је у периоду од 01.01.2011. године до 04.06.2011. године извршио промет робе без евидентирања у књиговодственој документацији ДОО „ББ“ ..., у укупном износу од 3.028.758,00 динара, наплаћени износ од продаје робе није уплатио на пословни рачун привредног друштва, а излаз робе у наведеној вредности није оправдао веродостојним рачуноводственим

исправама о располагању том робом, при чему није обрачунао и пријавио Пореској управи – Филијали у Крагујевцу, порез на додату вредност у износу од 281.186,38 динара, за који износ је умањио пореску обавезу према буџету Републике Србије, поступајући у урачунљивом стању, свестан свог дела, хтео његово извршење и наступање забрањене последице, при том свестан забрањености дела,

чиме би извршио кривично дело пореска утаја из члана 229. став 1. Кривичног законика.

Трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Крагујевцу 1К-34/17 од 24.11.2017. године, исправљеном решењем од 25.12.2017. године, окривљени АА оглашен је кривим за кривично дело пореска утаја из члана 229. став 1. Кривичног законика (КЗ), за које дело му је изречена условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 7-седам месеци и истовремено одређено да се иста неће извршити уколико за време од 2-две године по правноснажности пресуде не учини ново кривично дело и осуђен је на новчану казну у одређеном износу од 120.000,00 (стотридесетхиљада) динара коју је дужан да плати у року од 3-три месеца од дана правноснажности пресуде, а уколико новчану казну не плати у наведеном року суд ће је заменити казном затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити 1 дан казне затвора. Истом пресудом окривљени је обавезан да надокнади трошкове кривичног поступка, и то да плати суду на име паушала износ од 5.000,00 динара, трошкове унапред исплаћене из буџетских средстава суда у износу од 34.993,24 динара и Вишем јавном тужилаштву у Крагујевцу на име трошкова унапред исплаћених из буџетских средстава тужилаштва укупан износ од 27.790,95 динара, све у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде под претњом извршења, док ће о осталим трошковима кривичног поступка бити одлучено посебним решењем.

Апелациони суд у Крагујевцу, пресудом Кж1-202/18 од 14.05.2018. године, делимичним усвајањем жалбе браниоца окривљеног АА, адвоката Живана Јеремића, преиначио је пресуду Вишег суда у Крагујевцу 1К-34/17 од 24.11.2017. године, исправљену решењем од 25.12.2017. године, тако што је окривљеног АА огласио кривим за кривично дело пореска утаја из члана 229. став 1. КЗ, за које дело му је изрекао условну осуду тако што му је утврдио казну затвора у трајању од 6-шест месеци и истовремено одредио да се ова казна неће извршити уколико окривљени за време од 2-две године по правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело и осудио га на новчану казну у одређеном износу од 60.000,00 (шездесетхиљада) динара коју је окривљени дужан да плати у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде, а уколико новчану казну не плати у наведеном року суд ће је заменити казном затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити 1 дан казне затвора, док је у преосталом делу жалбу

браниоца окривљеног одбио као неосновану и првостепену пресуду у непреиначеном делу потврдио.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Живан Јеремић, поднео је захтев за заштиту законитости против наведених правноснажних пресуда, због повреде Законика о кривичном поступку из члана 439. тач. 1) и 2), са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, укине пресуду Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-202/18 од 14.05.2018. године и предмет врати суду на поновни поступак.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП) и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног сматрајући да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је основан.

Основано бранилац окривљеног у захтеву истиче да су побијаном другостепеном пресудом учињене повреде закона на штету окривљеног јер је другостепени суд, занемарујући околност да је након извршења дела које је предмет оптужбе измењен закон, тиме што је окривљеног огласио кривим за кривично дело пореска утаја из члана 229. став 1. КЗ применио закон који се не може применити, што представља повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП и да, супротно одредби члана 5. став 2. КЗ, није применио измењени закон који је блажи за окривљеног и с тим у вези учинио повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Одредбом члана 5. став 1. КЗ прописано је да се на учиниоца кривичног дела примењује закон који је важио у време извршења кривичног дела, а према одредби става 2. истог члана, ако је после извршења кривичног дела измењен закон једном или више пута, примениће се закон који је најблажи за учиниоца.

У конкретном случају, другостепеном пресудом окривљени као одговорно лице, власник и директор ДОО „ББ“ ... је оглашен кривим за кривично дело пореска утаја из члана 229. став 1. КЗ, извршено тако што, у време и на начин ближе описан у изреци другостепене пресуде, у предметном случају обавезне пријаве, није пријавио законито стечен приход свог предузећа у износу од 3.028.758,00 динара и при том није обрачунао и пријавио надлежном пореском органу порез на додату вредност у износу од 281.186,38 динара.

Кривичним закоником („Службени гласник РС“ бр. 85/2005 ... 108/2014) који је био на снази у време извршења кривичног дела које је окривљеном оптужбом стављено на терет (од 01.01.2011. године до 11.07.2011. године) и у време доношења првостепене пресуде којом је окривљени оглашен кривим за кривично дело пореска утаја из члана 229. став 1. КЗ, прописано је да наведено кривично дело чини онај ко у намери да потпуно или делимично избегне плаћање пореза, доприноса или других прописаних дажбина, даје лажне податке о законито стеченим приходима, о предметима или другим чињеницама које су од утицаја на утврђивање оваквих обавеза или ко у истој намери, у случају обавезне пријаве, не пријави законито стечени приход, односно предмете или друге чињенице које су од утицаја на утврђивање оваквих обавеза или ко у истој намери на други начин прикрива податке који се односе на утврђивање наведених обавеза, а износ обавезе чије се плаћање избегава прелази стопедесетхиљада динара.

Законом о изменама и допунама Кривичног законика („Службени гласник РС“ бр. 94/2016) који је ступио на снагу 01.06.2018. године, с тим да је одредба члана 27. тог закона која се односи на кривична дела против привреде (Глава двадесетдруга), између осталих и на кривично дело из члана 229. КЗ, ступила на снагу 01.03.2018. године, прописано је кривично дело пореска утаја у члану 225. КЗ. Према одредби члана 225. став 1. КЗ, наведено кривично дело у основном облику чини онај ко у намери да он или друго лице избегне плаћање пореза, доприноса или других прописаних дажбина, даје лажне податке о стеченим приходима, о предметима или другим чињеницама које су од утицаја на утврђивање оваквих обавеза или ко у истој намери, у случају обавезне пријаве, не пријави стечени приход, односно предмете или друге чињенице које су од утицаја на утврђивање оваквих обавеза или у истој намери или на други начин прикрива податке који се односе на утврђивање наведених обавеза, а износ обавезе чије се плаћање избегава прелази петсто хиљада динара.

Према наведеном, Кривични законик који је на снази од 01.03.2018. године, дакле и у време доношења побијане другостепене пресуде, блажи је за окривљеног од закона који је важио у време извршења дела и који је применио другостепени суд, имајући у виду да је према утврђењу у побијаној правноснажној пресуди окривљени избегао да обрачуна и пријави порез на додату вредност у износу од 281.186,38 динара, односно у износу који је испод границе прописане измењеним законом за постојање кривичног дела пореска утаја у основном облику, из члана 225. став 1. КЗ.

Како, следствено реченом, у радњама за које је окривљени АА оглашен кривим побијаном правноснажном пресудом и који је предмет оптужбе, не стоје законска обележја кривичног дела пореска утаја, према закону који се, сходно обавезујућој норми члана 5. став 2. КЗ има применити у конкретном случају, а што је другостепени суд пропустио да учини, то је Врховни касациони суд, уважавајући као основане у том смислу изнете наводе у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног о повреди кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, на

основу члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде, тако што је преиначио побијане правноснажне пресуде и применом одредаба члана 5. став 2. КЗ и члана 423. тачка 1) ЗКП донео пресуду којом се окривљени ослобађа од оптужбе за кривично дело из члана 229. став 1. КЗ, јер дело за које је окривљени оптужен и побијаном правноснажном пресудом оглашен кривим по закону није кривично дело. Одлука о трошковима кривичног поступка донета је применом одредбе члана 265. став 1. КЗ.

**Записничар-саветник,
Наташа Бањац,с.р.**

**Председник већа-судија,
Бата Цветковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић